

HC 5 Jeugdstrafrecht 02-12-11

In het jeugdstrafprocesrecht heb je hele pedagogische sancties, en hele volwassensancties. In het procesrecht is het uitgangspunt het volwassenen procesrecht, maar met uitzonderingen. Voorbeeld: Julien C. 22 jaar ten tijde van het delict. Hij wilde niks zeggen en nergens aan meewerken, anders dacht hij dat hij tbs zou krijgen. Hij had helemaal geen inzicht in zijn eigen problematiek bleek uit de rapporten. Hij deed ook een beroep op psychische overmacht, wat een beetje vreemd is aangezien hij ontkende. Hij wees iedere bijstand van een advocaat af. Er volgde levenslange gevangenisstraf, dat kan overigens niet bij een jongere onder de 18 jaar. Sinds 1870 kennen we de doodstraf niet meer. De HR heeft deze zaak gecasseerd. Levenslang lag eigenlijk helemaal niet op tafel, er lag behandeling van de verdachte op tafel. Het is ook erg dom om geen advocatenbijstand te hebben. De HR casseert wegens onvoldoende onderzoek naar ondubbelzinnige afstand van rechtsbijstand. Er was sprake van een gestoorde persoonlijkheid ten tijde van het delict, dat moet de rechter vaststellen. Dat is helemaal geen juridische beslissing, maar de rechter heeft het toch vastgesteld en toen kon tbs op worden gelegd.

Onder de 12 jaar, ten tijde van het delict, is er geen vervolging mogelijk, maar wel opsporing. Wat is er dan wel mogelijk? Zie hiervoor de in 487 Sv genoemde artikelen. Daar zie je verwijzingen naar de art. 52 t/m 55b Sv. Art. 52 Sv, is het staande houden, vragen naar personalia. In art. 53 Sv staat de aanhouding op heterdaad. Wat is de kern van aanhouden? Het gaat om een verdachte, tegen wie een redelijk vermoeden van schuld bestaat dus, art. 27 Sv. De aanhouding is iemand naar een plaats van verhoor geleiden, dus is het ook vrijheidsbeneming, dat is het grote verschil tussen aanhouden en staande houden. Art. 54 Sv is aanhouding buiten heterdaad, je hebt een redelijk vermoeden van schuld. Het moet gaan om een feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten, een geval van vier jaar of meer, art. 67 Sv. Daarin staan de delicten waarvoor je langer kan worden vastgehouden, de ernstigere delicten, je wordt tijdens het onderzoek van je vrijheid beroofd, dat is toegelaten. Bij de jongere onder de 12 jaar is voorlopige hechtenis niet geoorloofd. Een jongere van 12 jaar mag wel worden aangehouden. Je mag ook plaatsen betreden om zo'n jongere aan te houden, ex art. 55 Sv. Art. 55a Sv je mag ook bepaalde plekken doorzoeken. Art. 55b Sv is ook van toepassing, aan zijn kleding onderzoeken, en voorwerpen te onderzoeken, kortom, onderzoek naar zijn identiteit, je mag vragen mag ik even in uw zakken kijken. Art. 56 Sv mag ook, art. 57 Sv wordt overgeslagen! Dat is namelijk opsluiten en dat kan niet bij kinderen onder de 12 jaar. De artikelen die nu besproken zijn moet je weten voor het tentamen. Ouder dan 18 jaar? Dan is het volwassenen procesrecht van toepassing.

Wat is nou een verdachte? Art. 27 Sv, redelijk vermoeden van schuld aan een strafbaar feit. In art. 28 Sv staat dat hij een raadsman kan kiezen. In art. 29 lid 2 Sv staat dat voor elk verhoor de cautie moet worden gegeven. Je moet altijd een informatieplicht toevoegen aan een recht. **Salduz**: de HR leidt uit deze rechtspraak af dat de verdachte recht heeft op een advocaat bij een eerste verhoor. Alleen een aangehouden verdachte heeft daar recht op, ex art. 6 EVRM, consultatierecht. De jeugdige heeft tevens recht op een advocaat tijdens het verhoor door de politie. Niet-naleven van **Salduz**, leidt tot uitsluiting van het bewijs van de verklaringen van de verdachte die zijn afgelegd voordat hij een advocaat kon raadplegen. Zie ook de uitspraak in de klapper **Knikkeren**: verdachte had aanzienlijke schade aangericht aan de school, hij was niet op zijn rechten gewezen, dus zijn bekentenis was uitgesloten. Hij/zij wordt dan niet altijd vrijgesproken, want misschien was er nog ander bewijs, bijvoorbeeld verklaringen van vriendjes/leraar, dan heb je de bekentenis helemaal niet nodig.

Afhankelijk van de leeftijd en de ernst van het feit kan er afstand worden gedaan. Maar er blijft een individuele toets nodig, de afstand moet 'ondubbelzinnig' zijn.

Voor bijstand moet het gaan om een aanhouding. Voorbeeld van de rechtbank Arnhem: uitnodiging om op het bureau te komen. Er was alle reden om te vermoeden dat de jongen slecht in staat was om zijn situatie te overzien en zijn positie in het strafproces te bepalen. Dus de richtlijnen gelden niet zonder meer, er blijft altijd een individuele toets nodig bij de jeugdige en zeker wanneer er sprake is van een handicap. **Sheet 11 goed lezen misschien komt er een tentamen vraag over!**

Zodra de rechter erbij wordt betrokken is er sprake van vervolging. Een transactie is geen daad van vervolging, een strafbeschikking wel. In art. 57 en 58 Sv is de inverzekeringstelling genoemd. Inverzekeringstelling kan niet bij jeugdigen onder de 12 jaar. In dit geval is de RC de kinderrechter. De gevangenhouding gebeurt door de raadkamer van de rechtbank. Inverzekeringstelling mag maximaal 6 dagen. De RC heeft de meeste informatie over het feit en het kind hij is dus mogelijk bevooroordeeld en mag dan niet bij de raadkamer aanwezig zijn. Het voorarrest betreft de inverzekeringstelling en de voorlopige hechtenis. Die kinderrechter gaat proberen om iets anders te verzinnen dan opsluiten, opsluiten is toch een ultimum remedium. Art. 493 Sv, schorsen is eigenlijk het zeggen dat: 'je vrijheid wordt ontnomen, maar we doen het nog niet mits je je houdt aan de voorwaarden'. Art. 493 lid 3 Sv elke plaats van tenuitvoerlegging is mogelijk, bij je ouders is ook mogelijk, er staan twee

constructies in art 493 Sv. De voorwaarden staan in art. 493 lid 6 Sv. Het besluit BGBM (besluit gedragsbeïnvloedende maatregel) dien je zelf uit te printen en mag je meenemen naar het tentamen, het bevat de voorwaarden voor schorsing. Het is van belang om er kennis van te nemen, het zijn voorwaarden voor een gedragsbeïnvloedende maatregel. De nota van toelichting mag je niet meenemen, maar is wel handig om hem een keer door te lezen. Art. 2 BGBM gaat over schorsing van de voorlopige hechtenis, art. 3 BGBM gaat over de gedragsbeïnvloedende maatregel. We hebben het over schorsing van de voorlopige hechtenis, de schuld staat nog niet vast, we hebben het over niet-veroordeelde jeugdigen, hoe kan je dan iemand veroordelen tot een leerproject van 200 uur? Art. 493 lid 6 Sv geeft de oplossing, het mag alleen met instemming van de jeugdige zelf. Het moet ook nog blijken uit een ondertekende verklaring, dus de instemming alleen is nog niet eens voldoende. Het beginsel is om de vrijheidsbeneming zo kort mogelijk houden. RSJ: je moet eigenlijk elke twee weken onderzoeken of een detentie kan worden afgebroken of vervangen door voorwaarden. Je kunt denken aan bijvoorbeeld nachtdetentie, zo kan de jeugdige overdag naar school en 's nachts detentie. Dat is een vorm van voorlopige hechtenis. Het hoeft geen geschorste voorlopige hechtenis te zijn. Indien geen sprake is van een voorlopige hechtenis feit kan een raadsman ook ambtshalve worden toegevoegd.

We gaan het nu hebben over de kinderrechter, de alleensprekende kinderrechter is de hoofdregel. De kinderrechter zit ook in de meervoudige kamer, als de officier een straf van meer dan zes maanden of een PIJ gaat eisen. De kinderrechter mag niet ook de RC zijn in verband met partijdigheid. Op de zitting geldt een verplichte verschijning van de jeugdige. De jeugdige wordt ook opgehaald als hij/zij niet komt. Dit geldt tenzij de jeugdige 18 jaar is geworden. De ouders moeten bij het proces zijn en zijn daartoe zelfs verplicht ex. art 496a Sv. Zij mogen ook hun zegje doen mits het kind onder de 18 jaar is. De zitting vindt plaats met gesloten deuren, tenzij andere belangen zwaarder wegen. Het kan ook wel eens zijn dat de rechter de deuren vergeet dicht te doen, dit leidt niet perse tot vernietiging van het vonnis. Behandeling buiten aanwezigheid van de verdachte kan ook, ex art. 497 Sv bijvoorbeeld in het geval dat een deskundige zich uit laat over de persoonlijkheid van de verdachte etc.

Het slachtoffer moet ook op de zitting zijn, dat recht is vastgelegd, en hij/zij kan zich ook laten vertegenwoordigen door een advocaat. Als een kind onder de 14 jaar is, dan geldt een vordering als een vordering tegen de ouders, dat is logisch want het kind is civielrechtelijk nog niet aansprakelijk. Er bestaat een recht op hoger beroep, maar je kunt er ook afstand van doen. Ben je raadsman van een jeugdige onder de 16 jaar, dan beslist de raadsman, ex. art 503 Rv.

Gevolgen van een veroordeling, je komt bijvoorbeeld in een DNA databank terecht. Zie het rapport in de klapper! Die is voor zowel jeugdigen als volwassenen van toepassing.